

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøudvalg

Vandplaner og havmiljø
J.nr. NST-406-00067
Ref. SPe
Den 23. maj 2013

Dansk intervention i sag C-525/12, Europa-Kommissionen mod Forbundsrepublikken Tyskland, om manglende opfyldelse af forpligtelser efter vandrammedirektivets artikel 2, nr. 38, og artikel 9

Baggrund

Ved stævning af 21. november 2012 har Europa-Kommissionen ved EU-Domstolen anlagt sag mod Forbundsrepublikken Tyskland med påstand om, at Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til vandrammedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF). Tyskland har i svarskrift af 31. januar 2013 påstået sig frifundet.

Sagen angår, hvilke forsyningspligtydelser (tjenesteydelser), der er omfattet af direktivets bestemmelser om omkostningsdækning. Kommissionen mener, at Tyskland har fortolket direktivet for snævert. Efter Kommissionens opfattelse har Tyskland tilsidesat sine forpligtelser efter direktivet ved ikke at sikre omkostningsdækning for en række forsyningspligtydelser.

Danmark og seks andre medlemslande er helt eller delvist enige med Tyskland med hensyn til rækkevidden af forpligtelserne til at sikre omkostningsdækning for forsyningspligtydelser. Danmark og disse andre medlemslande har modtaget begrundede udtalelser fra Kommissionen om spørgsmålet. Danmark besvarede den begrundede udtalelse den 13. januar 2012 (jf. bilag 231 til EEU og bilag 184 til MIU, 19. januar 2012, som tillige vedlægges her). Kommissionen har meddelt, at disse sager også vil blive indbragt for EU-Domstolen, hvis ikke de bliver løst.

Sagens centrale juridiske problemstilling

Det centrale spørgsmål i sagen er fortolkning af definitionen på en "forsyningspligtydelse" i vandrammedirektivets artikel 2, nr. 38. Definitionen lyder således:

"Forsyningspligtydelse": alle ydelser, som for husholdninger, offentlige institutioner eller økonomiske aktiviteter af enhver art stiller følgende til rådighed:

- a) indvinding, opmagasinering, oplagring og behandling af samt forsyning med overfladevand eller grundvand
- b) anlæg til opsamling og rensning af spildevand med efterfølgende udledning til overfladevand.

Definitionen har betydning for rækkevidden af medlemslandenes forpligtelser i henhold til direktivets artikel 9, der bl.a. fastsætter, at medlemslandene skal tage hensyn til princippet om, at alle omkostninger forbundet med forsyningspligtigheder, herunder miljø- og ressourceomkostninger, skal dækkes, navnlig i overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler.

Tyskland fortolker definitionen på en "forsyningspligtighed" således, at den alene omfatter ydelser i forbindelse med vandforsyning (jf. artikel 2, nr. 38, litra a) og spildevandsbehandling (jf. artikel 2, nr. 38, litra b).

Kommissionen mener, at en sådan (snæver) fortolkning af begrebet ikke er forenelig med direktivet, idet også ydelser, som kan karakteriseres som opmagasinering eller oplagring af vand uden at have med vandforsyning eller spildevandsbehandling at gøre, er omfattet.

Kommissionen og Tyskland er også uenige om, hvornår der er tale om en ydelse i direktivets forstand. Kommissionen mener, at hvis en forsyningspligtighed i øvrigt er omfattet af definitionen (fx vandindvinding), har det ingen betydning, at der ikke er en synlig tjenesteyder (som tilfældet fx er ved egenindvinding af vand). Tyskland mener derimod, at begrebet forudsætter, at der er en konkret tjenesteyder og en tjenestemodtager.

Danmarks interesse i sagen

Ved implementering af vandrammedirektivet har Danmark – i lighed med Tyskland – lagt til grund, at begrebet forsyningspligtigheder alene omfatter vandforsyning og spildevandsbehandling, og at det er en forudsætning, at der findes en egentlig tjenesteyder. Danmark mener således, at fx egenindvinding af vand ikke er at betragte som en ydelse omfattet af definitionen i artikel 2, nr. 38.

Hvis EU-Domstolen tilslutter sig Kommissionens synspunkt og fortolker direktivets artikel 2, nr. 38 således, at enhver opmagasinering eller oplagring af vand samt egenindvinding er omfattet af definitionen, vil det medføre nye forpligtelser for Danmark i relation til vandrammedirektivets bestemmelser om omkostningsdækning (artikel 9). Det vil således skulle sikres, at de forskellige sektorer (husholdninger, industri og landbrug) yder et passende bidrag til dækning af omkostningerne under hensyn til princippet om, at forureneren betaler. Der kan i den forbindelse tages hensyn til bl.a. omkostningsdækningens sociale og økonomiske følger samt til de geografiske og klimatiske forhold i den eller de berørte regioner.

Kravene om omkostningsdækning vil dog ifølge direktivet kunne fraviges for en bestemt vandanvendelse, hvis det sker "i overensstemmelse med fast praksis", og forudsat at det ikke anfægter sigtet med og opfyldelse af direktivets mål, jf. artikel 9, stk. 4.

Dommen i sagen kan således få økonomiske og fordelingsmæssige konsekvenser for borgerne og erhvervslivet. Eksempelvis har omkostninger forbundet med etablering og vedligehold af dæmninger, diger og anden infrastruktur i forbindelse med fremstilling af vandkraft eller beskyttelse mod oversvømmelse eller med henblik på sejlads ikke i alle tilfælde været dækket af brugerne. Det samme gælder miljø- og ressourceomkostningerne, som ikke nødvendigvis har været indregnet hverken helt eller delvist. Heller ikke i forbindelse med vandindvinding til fx

markvanding, dambrugsdrift eller køling af kraftværker er miljø- og ressourceomkostninger hidtil blevet dækket af brugerne.

Sammenfattende kan EU-Domstolens dom således få stor betydning for anvendelsen af vandrammedirektivets bestemmelser om omkostningsdækning. Regeringen har derfor besluttet at afgive interventionsindlæg i sagen til støtte for Tyskland. Danmark vil således forsvare de danske regler og – i lighed med Tyskland – bl.a. argumentere for, at der ikke er grundlag for Kommissionens vidtgående fortolkning af vandrammedirektivets definition på forsyningspligt-ydelser i artikel 2, nr. 38.